

Referat af bestyrelsesmøde i Udvalget for Forsøgsdyr og Alternativer

*Tirsdag den 13. oktober 2021 kl. 10-15, mødelokale E041, Fødevarestyrelsen,
Glostrup*

Deltagere: Axel Kornerup Hansen (formand), Christine Nellemann, Peter Bollen, Lisbeth E. Knudsen, Erwin Roggen, Jan Lund Ottesen, Peter Bie (observatør), Tom Bengtsen, Louise Holm Parby, Sofie Kjær Jacobsen (studentermehjælper), Rasmus Normann Nielsen (ref.)

Afbud: Adrian Smith

1. Velkomst og godkendelse af dagsorden

Det besluttedes at indsætte et ekstra punkt i dagsordenen, hvor bestyrelsesperiodens etårige forlængelse skulle diskuteres. Herefter godkendtes dagsordenen.

2. Bestyrelsesperiodens etårige forlængelse

Det diskuteredes, hvordan man kan gribe situationen an, hvis et – eller flere - af de nuværende bestyrelsesmedlemmer skulle vælge at takke nej til at forlænge deres bestyrelsesperiode med et år. Man diskuterede om, at man kunne undersøge, hvem der tidligere har ansøgt om at blive bestyrelsesmedlem. Eller om Danmarks 3R-Center – på baggrund af deres kendskab til relevante kandidater på området – kunne foreslå relevante kandidater til ministeren, som har til opgave at udpege bestyrelsesmedlemmerne. Tom Bengtsen undersøger ovennævnte muligheder.

3. Sekretariatet orienterer om emner af relevans for Udvalget og 3R-centeret

Præsentation af ny student

Sofie Kjær Jacobsen præsenterede sig selv for bestyrelsen. Sofie studerer Animal Science og skal bl.a. hjælpe Danmarks 3R-Center med nyhedsformidling.

Sekretariatet orienterede bestyrelsen om, at dette bestyrelsesmøde var Louise Holm Parbys sidste møde, idet hun pr. 1. november udlånes til Fødevarestyrelsens Direktionssekretariat i et år. Bestyrelsen takkede Louise for hendes indsats i Danmarks 3R-Center og Udvalget for Forsøgsdyr og Alternativer.

Lisbeth E. Knudsen fortalte, at hun havde modtaget en henvendelse fra den nederlandske nationale komité (NCad). Den nederlandske regering gennemfører en evaluering af NCad, og til evalueringen søger de medlemmer fra andre nationale komitéer, som de kan kontakte vedr. NCad. Bestyrelsen bakkede op om, at Lisbeth er dansk kontaktperson i forbindelse med den nederlandske undersøgelse.

Tom Bengtsen orienterede om en henvendelse fra Dyrenes Beskyttelse angående Danmarks 3R-Centers/Udvalget for Forsøgsdyr og Alternativers netop færdiggjorte arbejde og offentliggjorte udtalelse vedr. brug af dyr i undervisningsøjemed. Dyrenes Beskyttelse har i henvendelsen givet udtryk for nogle andre forventninger til undersøgelsen, idet de havde regnet med en større rapport som resultat af undersøgelsen.

Bestyrelsen diskuterede, at der snart bør afholdes et møde med Dyrenes Beskyttelse, hvor bl.a. deres henvendelse kan diskuteres. Bestyrelsen gav i øvrigt udtryk for, at den så positivt på hyppigere møder med centerets interessenter.

I forhold til udtalelsen vedr. brug af dyr i undervisningsøjemed diskuterede bestyrelsen, at man kunne supplere udtalelsen med en række artikler til hjemmesiden, som redegør for dyrenes forskellige anvendelsesformål i undervisning.

Axel Kornerup Hansen informerede om, at han havde deltaget på det månedlige møde i Rådet for Dyreforsøg (30. september 2021), hvilket han betegnede som en særdeles positiv oplevelse. Axel kunne i øvrigt fortælle, at Rådet havde været i tvivl om, hvordan det præcist skal agere i forhold til det Nationale Udvalg for Forsøgsdyr og Alternativers/Danmarks 3R-Centers *Anbefalinger vedr. antistoffer* (offentliggjort september 2021) – eksempelvis i forhold til hvilke eksperter på området, man kan ty til.

Axel påpegede, at det er vigtigt, at Danmarks 3R-Center/det Nationale Udvalg holder sig orienteret på området, som hele tiden udvikler sig.

4. Målskema 2021

Intet at bemærke.

5. Nationale og internationale møder og kontakter

Møde-/arrangement-deltagelse siden sidste bestyrelsesmøde:

- ***Fælles-europæisk møde om harmonisering af uddannelse, 16. september, online***

Axel Kornerup Hansen og Katrine Svendsen (Dyreforsøgstilsynet) deltog på mødet. Axels konklusion fra mødet er, at det kan synes svært at harmonisere uddannelse, idet man kan frygte, at man ender på laveste fællesnævner, ligesom der er risiko for, at man mister de mest progressive uddannelsessteder, som ellers kan vise vejen for andre.

- ***IC-3Rs symposium, 7.-8. oktober, online***

Ervin Roggen havde været nødsaget til at melde afbud.

- ***NC-working group – non-animal derived antibodies, 8. oktober, online***

Erwin Roggen deltog i mødet.

På mødet havde man diskuteret Allison Grays indlæg vedr. produktion af antistoffer uden brug af dyr. Den overordnede kritik var manglen på en afbalanceret diskussion af styrker og svagheder.

NC-arbejdsgruppen blev enige om at:

- Etablere et forum, hvor både styrker og svagheder bliver diskuteret og afvejet.
- Diskutere muligheden for at uddanne potentielle brugere for at styrke deres forståelse for, hvad en implementering af teknologien kræver.

Kommende møder/arrangementer:

- ***Scand-LAS, 2.-4. november 2021, Tallinn***

Tom Bengtsen deltager og holder oplæg om forskellige observationer vedr. forsøgsdyrverdenen og arbejdet med de 3R'er. Katrine Svendsen og Leif Røge Lund

(begge fra Dyreforsøgstilsynet) deltager også. Leif skal i øvrigt holde et oplæg, hvor han skal fortælle om det danske system til administration af ansøgninger og tilsyn med dyreforsøg.

- ***Miniseminar om 1) vejledning i at skrive den gode ansøgning og oplysninger om statistikindberetning og 2) traumakirurgi, 1. december i København***
- ***4th NC Network Meeting, 7. december, online***

Axel Kornerup Hansen deltager i mødet sammen med Katrine Svendsen fra Dyreforsøgstilsynet.

6. Evaluering af DVO-årsmødet 2021 og formatet for årsmødet fremadrettet

Bestyrelsen ytrede stor tilfredshed med årsmødet. Der var enighed om, at den store tilfredshed med både planlægning og afvikling skal meldes tilbage til styregruppen med stor tak fra det Nationale udvalg.

Muligheden for at løfte standarden af rammerne yderligere diskuteredes, så det var mere sammenligneligt med Danmarks 3R-Centers symposium. Tom Bengtsen gjorde i den forbindelse opmærksom på, at Udvalgte for Forsøgsdyr og Alternativer – og dermed årsmødet – ikke er i besiddelse af de samme økonomiske midler som 3R-centeret, hvilket man bliver nødt til at tage i betragtning.

Bestyrelsen er desuden indstillet på at levere internationale foredragsholdere til fremtidige årsmøder, hvilket også kan give et fagligt løft fremadrettet.

7. Status på projekt betydelig belastning v/arbejdsgruppen

På vegne af arbejdsgruppen (Axel Kornerup Hansen, Lisbeth E. Knudsen og Jan Lund Ottesen) gav Axel en status på arbejdet vedr. de forsøgsdyr, som oplever den højeste belastningsgrad. Axel kunne oplyse, at arbejdet går planmæssigt, hvorfor arbejdsgruppen snart kan levere en rapport om arbejdet.

Axel kunne dog allerede fortælle, at det virker som om, nogle forsøgsdyrsbrugere er i tvivl om, hvornår man bevæger sig op i den højeste belastningsgrad (fra moderat til betydelig). Hertil fortalte Tom Bengtsen, at der er eksempler i direktivet, der skal afhjælpe denne tvivl. Tom pointerede yderligere, at det er forsøgsdyrsbrugeren, der skal vurdere belastningsgraden i

forbindelse med sin ansøgning om dyreforsøg, hvorefter Rådet for Dyreforsøg diskuterer den specifikke ansøgning på et rådsmøde.

Peter Bie kommenterede, at man i Rådet er overordentlig opmærksomme på ansøgninger, der involverer dyremodeller med den højeste belastning.

Bestyrelsen diskuterede, at man måske med fordel kan forsøge at bringe forskere, som anvender modeller med betydelig belastning, sammen for at diskutere sagen. I denne forbindelse blev det nævnt, at man eksempelvis kunne bringe forskere sammen, som anvender fiskemodeller, for at blive klogere på, hvornår fisk lider. Der var enighed i bestyrelsen om, at belastningen hos fisk selvfølgelig skal behandles med lige så stor alvor, som belastningen hos pattedyr. Fisk udgør en betragtelig andel af de dyr, som oplever de mest belastende forsøg, og der er derfor god grund til at kigge nærmere på fiskeforsøg med den højeste belastning.

8. Opdatering af det danske National Committee fact sheet

Det besluttedes, at sekretariatet leverer et udkast til en opdatering, som herefter sendes i skriftlig høring hos bestyrelsen. Bestyrelsen pointerede, at vi skal lægge stor vægt på organiseringen af dyrevelfærdsorganerne, som vi har grund til at være særlig stolte af.

9. Opdatering af Udvalget for Forsøgsdyr og Alternatives opfordringer til Dyrevelfærdsorganerne

Det besluttede, at sekretariatet løber skrivelsen igennem med henblik på eventuelle opdateringer, hvorefter den vendes med Axel Kornerup Hansen. Herefter sendes den til den resterende bestyrelse for endelig godkendelse.